

Laki

puolustusyhteistyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä tehdystä sopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 95 §:n 2 momentissa määrätyllä tavalla, säädetään:

1 §

Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

Puolustusyhteistyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä Washingtonissa 18 päivänä joulukuuta 2023 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sovittujen tilojen ja alueiden rajat

Puolustusvoimat määrittää käytössään olevien puolustusyhteistyösopimuksen liitteessä A lueteltujen sovittujen tilojen ja alueiden rajat.

3 §

Puolustustarvikkeiden vientiä ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskeva poikkeus

Puolustustarvikkeiden viennistä annettua lakia (282/2012) ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annettua lakia (562/1996) ei sovelleta puolustusyhteistyösopimuksen mukaiseen toimintaan.

4 §

Ammattiluvia ja -pätevyyksiä koskevat poikkeukset

Suomen lainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia ammattiluvista, ammattipätevyyksistä, ammatinharjoittajan rekisteröinnistä tai näitä koskevista ilmoituksista tai niihin liittyvästä tarkastuksesta tai valvonnasta ei puolustusyhteistyösopimuksen 10 artiklan 3 kohdan nojalla sovelleta USA:n joukkojen jäseniin eikä USA:n sopimustoimittajiin niiden suorittaessa palveluita tai toimittaessa tavaroita USA:n joukoille ja niiden jäsenten huollettaville, USA:n sopimustoimittajille tai muille Suomen ja Yhdysvaltojen yhdessä määrittelemille muille henkilöille osana puolustusyhteistyösopimuksen mukaisia virallisia tai hankintasopimukseen perustuvia tehtäviään. Tämän poikkeuksen soveltaminen edellyttää, että puolustusyhteistyösopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät.

5 §

Toimivalta peruuttaa tuomiovallasta luopuminen

Puolustusyhteistyösopimuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun päätöksen peruuttaa tuomiovallasta luopuminen Suomessa tekee valtakunnansyyttäjä. Valtakunnansyyttäjän on peruutettava tuomiovallasta luopuminen, jos peruuttamatta jättäminen voisi johtaa perustuslain tai Suomea sitovien ihmisoikeusvelvoitteiden vastaisesti kuolemanrangaistuksen tuomitsemiseen.

Puolustusyhteistyösopimuksen 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset vastaanottaa valtakunnansyyttäjä.

6 §

Virallisen tehtävän määrittely

Puolustusyhteistyösopimuksen 12 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu yhteydenpito USA:n joukkojen toimivaltaiseen viranomaiseen tapahtuu valtakunnansyyttäjän toimesta.

Puolustusyhteistyösopimuksen 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu yhteydenpito USA:n joukkojen toimivaltaisen viranomaiseen tapahtuu Puolustusvoimien toimesta.

7 §

Uhrien oikeuksia koskeva yhteistyö

Puolustusyhteistyösopimuksen 12 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun yhteistyöhön ja tietojenvaihtoon toimivaltainen viranomainen Suomessa on valtakunnansyyttäjä.

8 §

Toimivalta tehdä ilmoitus kiinniottamisesta ja pidättämisestä

Puolustusyhteistyösopimuksen 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen kiinniottamisesta ja pidättämisestä USA:n joukkojen viranomaisille tekee valtakunnansyyttäjä.

9 §

USA:n joukkojen viranomaisten määräysvaltaan jäämisestä tai asettamisesta

Puolustusyhteistyösopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta USA:n joukkojen viranomaisten määräysvaltaan jäämisestä tai asettamisesta päättää syyttäjän esityksestä vangitsemisesta päättävä tuomioistuim. Asian käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä pakkokeinolain (806/2011) 3 luvussa säädetään.

Syyttäjä voi esittää puolustusyhteistyösopimuksen 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun pyynnön USA:n joukon jäsenen tai tämän huollettavan vapaudenmenetyksen toimeenpanosta Suomen viranomaisten toimesta.

10 §

Oikeudellisen menettelyn määräajan pidentäminen

Puolustusyhteistyösopimuksen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun oikeudellisen menettelyn pidentämistä koskevan suostumuksen voi antaa tai mainitussa kohdassa tarkoitetun oikeudellisen menettelyn pidentämistä koskevan sopimuksen voi tehdä syyttäjä sen jälkeen, kun syyteasiassa toimivaltainen tuomioistuim taikka ennen syytteen nostamista muu käräjäoikeus, jossa asian käsittely käy sopivasti päinsä, on syyttäjän pyynnöstä antanut siihen luvan.

Asian käsittelyssä tuomioistuimessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä pakkokeinolain 3 luvun 14 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 19 §:ssä säädetään.

11 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

Puolustusyhteistyösopimuksen 13 artiklan 5 kohdassa tarkoitettussa suomalaisessa tuomioistuimessa käsiteltävässä rikosasiassa sovelletaan rikoslain (39/1889) 6 luvun 13 §:n säännöksiä vapaudenmenetysajan vähentämisestä.

12 §

Asevoimille tarkoitettuihin palveluihin liittyvät poikkeukset

Puolustusyhteistyösopimuksen 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin USA:n joukkojen jäsenille, näiden huollettaville ja muille yhteisesti sovituille henkilöille tarjottaviin asevoimille tarkoitettuihin palveluihin ei sovelleta Suomen lainsäädäntöä siltä osin, kuin kyse on kyseisiä palveluja koskevista luvista, rekisteröinnistä, ilmoituksista, tarkastuksesta tai valvonnasta.

13 §

Muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

Puolustusyhteistyösopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 5.7.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Ulkoministeri Elina Valtonen